

Шўм-чон изолык

МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ 5-ше (145) №, 2025 ий май

Йошкар-Оласе да Марий Элысе Высокопреосвященнейший митрополит Иоаннын благословитлымыже почеш

ХРИСТОСЫН ПЫЛПОМЫШКО НӨЛТАЛТМЫЖЕ КОК ТҮНЯМ УШЕН

**Кўшыл Преосвященство ден
Преосвященство-влак!**

**Шерге ача, иза-шольо да ака-шўжар-влак!
Христос Господьын Пылпомышко чапландаралт
Нөлталтмыж дене чыладамат уло шўмын
саламлем.**

**Тиде пайрем кок тўням уша: Утарыше
Господьын мландымбалысе илышыжым да
Тудын вес тўнясе Кугыжанышыжым.**

Молан Тудо шыпак куснен огыл, кушко да кузе кайымыжым шукуштан ончыктен коден? Тидыжым айдеме-шамычлан палаш кўлын: Тудо шуленат каен огыл, нигушко йомынат огыл, а уло капше дене Пылпомышко нөлталтын. Кава – тиде Юмын властын, Тудын куатшын да чот лишне улмыжын символжо. Садланак ме кызыт мартеат кавашке кугу ўшан дене ончена. Апостол-влакат тунам кўшкő ончен шогеныт да вара воктенышт ош вургеман кок пōръемым ужыныт. Нунышт каласеныт: «Галилейын енге-влак, мом тыге пылпомышко ончен шогедат? Тиде Иисус ... кузе

каен, тугак мōнгеш пōртылеш» (Апостол-влакын пашашт, 1:11).

Тыге каласымышт апостол-шамычлан кугу ўшаным пуэн. Елеон курык гыч воымышт годым кажныже тидын нерген шонен. Господьын толмыжым уло чон дене вучымаш христиан общиным ышташ, ўшанымашым пенгыдемдаш чот полшен. А молан Тудо алят толын огыл? Вет толеш гын, эшеат шукин Тудлан ўшанаш тўналыт ыле. Тидым тыге умылыман: колышо ден илыше-влакым судитлаш толмыж деч ончыч Тудо уло тўнялан да кажне айдемылан жапым пуэн. Ты жапше мыланна Тудын дене вашлияш ямдылалташ, тидлан йōрышō лияш пуалтын. Утарыше Господь дене вашлийме марте сулыкнам касарыктен, поро пашам ыштен шуктыман, Тудын тунуктен кодымыж семын илыман. Господьын вашке толшашыжым вучен, икымше христиан-шамыч чот яндарын иленыт, шуко подвигом да чудым ыштеныт, Христослан ўшаныме верч неле орландарымашым чытеныт.

Иисус Христосын кунам толшашыжым Черке нимогай исторический жап дене ок кылде, тидым нигö ок пале. Эн тўнжö – чыла калыклан да эл-влаклан ямдылалташ жап пуалтын. Айдемын мландымбалысе илышыже пеш кўчык. Умыр мучаштына чыланат Господь дене вашлийына, тидыже кажныжлан Тудын Кокымшо толмашыже лиеш. Христосын Кокымшо толмашыже да Юмын Лўдыкшö Судшо иктеш кылдалтыныт. Колымо мöнгö меат Юмын ончыко шогалына, мыланнат тунам Лўдыкшö Суд лиеш. Кунам тиде лиеш, ме огына пале, но эре ямдылалташ улына.

Тидым ыштен керташ Господь мыланна Черкым негызлен. Тушто сулыкна верч öкынаш йöн уло. Мо эн öрыктарышыже – черке таинство гоч мемнан ыштыме сулыкна йöршын ўштылалтеш. Мландымбалысе кугужанышын судышкыжо логалат гын, тушто чыла титакетым калык ончыко луктыт, да эше могай-гынат наказанийым чытен лекман. А Господь кажне егын чонжо могай улмым пала да исповедь гоч терга. Сулыкет верч öкынымашет уло гын, черкыш толын, чонетым священниклан поч, да тыйын сулыкет шулен кая, нульыш савырна. Вара Христосын Святой Таинствышкыже ушно, Пырчесым подыл. Тыге Господь дене курымашлык илышыште вашлияш йöрышö лият.

А молан вара южо калыкше Юмо деч корангын, весышт Тудын ваштареш шогалыныт? Кодшо курымышто мемнан пиалдыме элнат тиде корныш лупшалтын. Айдеме ушын шояк алгаштарымашыж почеш ятыр ег каен, Юмо да Тудлан ўшаныше-влак ваштареш чытамсырын кучедалшыш савырнен. Но XX курымысо тиде пуламырлан мучаш саде курымыштак толын. Господь ынде мемнан деч пенгыде ўшанымашым,

сулыкын шинчырге гыч утлымынам вуча. Тидым ышташ Черке полша манын ойлышна, храм омса гыч лекмекат, тидын нерген мондыман огыл. Ешыште шурген, пошкудо деке ужмышудымо лийын, пашаште ўчим ыштен илыман огыл. Еглан ўшаныде илена да чоныштына шыдым погена гын, ме Юмын чаманымашыж дене тул семын модына. Тыге илаш пеш лўдыкшö. Черке кажне егым сулык верч кугун öкынымашке ўжеш, тидым покааний маныт. Тыгай öкынымаш айдемын уло илышыжым вашталтен кертеш. Тидым мландымбалне илыме годым веле ыштен керташ лиеш. Илымет годым ыштен от шукто гын, курымаш илышлан ямде лийын от керт.

Господь Иисус Христосын Пылпомышко öрыктарышын Нöлталтмыже, Тудын туныктен кодымыжо мемнан ушнам вияндыже, ўшанымашнам пенгыдемдыже. Христианин лўмым шот дене нумалаш манын, храм гыч лекмекат, шке порыснам мондышаш онал. *«Мемнан ўмырна эгыремыш шўртö гай начар, ўмырнан кутышыжо – шымле ий, вий шута гын – кандашле ий, туштат шукыжо – йöсылык да чер веле, вет нуно мемнам ўнгышемдат да туныктат»*, – каласыме Псалтирьыште (Пс. 89:10). Господь мыланна илышнам тöрлаш, лишылна-шамыч дене порын илаш да Шкеж дене вашлияш ямдылалташ полшыжо. Шўм-чоннам нимоат ынже лавырте, Утарышына деке нöлталтмына годым сулыкын нелытше ўлыкö ынже шупш. Сулыкнам касарымына да поро пашана-шамыч мыланна полшен кертышт. Аминь.

Москон да уло Русьын
Святейший Патриархше Кирилл
2024 ий, 14 июнь

КУГЕЧЕ КЕЧЫЛАШТЕ ЧОННА ЙЫВЫРТЕН ЮАРЛА

27 апрельште Йошкар-Оласе Царевококшайский кремльште Кугече ярминга лийын. Православный кугу пайрем годым ты йӱным XIV курым годсекак кучылтыт.

Совет жапыште ӧрдыжкӧ шӱкалме поро йӱлам 16 ий ончыч уэш илышыш пуртымо. Кугече ярмингам Йошкар-Олан да Марий Элын митрополитше Иоанн почын. «Христос Ылыж кынелын!» манын саламлен да ты пайрем молан уло православный тӱнялан эн шерге улмо нерген умылтарен:

–Святой Кугече кечылаште кажне христианинын чонжо йывыртен юарла. Вет Утарыше Христос Шкенжын ылыж кынелмыж дене колымашым сеген. Айдемылан ынде у илыш почылтеш, тудым духовно да физически вашталта. «Христос Ылыж кынелын!» манмым колына гын, чонна тунамак йывыртен вашешта: «Христос чынак Ылыж кынелын!» – шӱмышкына тыныс да ласкалык шыга. Шерге шочшем-влак, шарныза: Юмым йӧратымынам нине святой кечылаште ме еҥ-влакым йӧратыме, нунылан полшымо гоч ончыктышаш улына.

Тыгак Марий Эл вуйлатыше Юрий Зайцев чон гыч лекше шомакшым каласен:

–Утарыше Христосын Ылыж кынелмыжым ме арня мучко пайремлена гынат, кажне кечыже мыланна шерге. Игече теве изиш йӱкшемден, а чонлан тугак волгыдо да шокшо. Ятыр курым дене шукталт толшо поро йӱла республикиштына илыше тӱрлӧ калык-влакым иктыш уша. Теве тышке ятыр уста еҥ ден предприниматель-влак йӧратен ыштыме сатуштым конденит, пайрем ярмингам пойдарен сӧрастаренит. Кундемыштына еҥ-влак ваш келшен илат. Тидлан кугу полишым пуымыжлан Йошкар-Олан да Марий Элын митрополитше Иоаннлан кугу таум ыштем. Тачысе гай пайдале пашам ворандарен колташ епархийын сотрудникше-влакат эре полшат. Кундемыштына илыше чыла калыкын шӱм-чонышт ончыкыжымат ласка, волгыдо да

шокшо лийышт манын тыланем.

Сай йӱла почеш кавашке ош кӧгӧрчен-влакым колтенит, вет нуно Святой Шӱлышын порылыкшым ончыктышо символ улыт. Пайрем концертым Йошкар-Оласе Троицкий храмын хоржо Кугече тропарь дене почын. Тыгак самырык-влакын «Благовест» хорышт, куштышо да мурышо ансамбль ден солист-шамыч, творческий шӱлышан йоча коллектив-влак шке мастарлыкышт дене куандаренит.

Ярминга сату шуко улмо дене чаплана. Ужалаш кондымо поянлыкым ончаш да ойырен налаш куштылгырак лийже манын, кремль пырдыж пелен веранденит. Тушто черке пеленысе рушарня школлаште йоча-влакын ямдылыме тӱрлӧ арвер гыч тӱнгалын, кугу мастар-влакын да ялозанлыкла гыч кондымо чапле сату марте мо гына уке ыле?! Чонлан келшыше православный книгамаат ойырен налаш йӱн ыле.

Йошкар-Оласе кок техникум ден Марий Элысе православный ӱдырамаш-шамыч Погынын верысе активистышт «Канитель» программым ямдыленит, тушто руш вургем коллекцийым ончыктенит, ожнысо моторлыкыш кызытсе ямым пуртенит. Сергей Радонежский лӱмеш гимназийысе «Поро паша» отрядын волонтержо-влак кызытсе жаплан келшен толшо листовкым пуэденит, осал шомакым кучылтмо ваштареш кучедалаш ӱжыныт. Синодальный миссионер отделын темлыме «Кугече диалог» акцийыш диакон Владимир Лихачев ден православный доброволец-влакат ушненит, пӧлек шотеш нуно пайрем нерген буклетым, шоколад гыч ыштыме муным пуэденит.

Пайремыште тыгак тӱрлӧ модыш дене модаш, милосердий ака-шӱжар-влакын ямдылыме шемшыдан пучымышым кочкаш, черке чаным кыраш тунемаш йӱн лийын. Ярмингаш толшо кажне еҥ чонлан келшыше верым кычал муын, кумылжым нӧлтен кертын!

КУГУНУРЫШТО – КУГЕЧЕ ПАЙРЕМ

Изи Кугече кечын, 27 апрельыште, Оршанке район Кугунур селасе тўвыра пўртыштò пеш мотор пайрем – Кугече концерт – лийын.

Уремыште игече йўкшемден ыле гынат, кажне артистын, ончаш толшо кажне егын шўм-чоныштыжо мотор шошо озаланен. Вет чонна Господь Иисус Христосын Ылыж кынелмыжым йывыртен чапландарен! Тыште чылажат: сценыжат, костюмжат, тўрлò реквизитшат – Кугече лўмеш йòратен ямдылыме да сòрастарыме лийын! А могай Кугече пайрем пòлек деч посна? Ончаш толшо-влак яра кид дене толын огытыл: самырык артист-шамычлан могай-гынат тамле йокмам конденит, СВО-шко полишым колташ манын, мыняр-гынат окса надырым пыштеныт. Шочшыштын мастарын муралтен-кушталтымышт годым копаштым чаманен огытыл, совым чот кыреныт. Йоча-шамычат залыште шинчыше-влаклан чиялтыме муным пуэденит.

Пайрем концерт «Христос колымаш гыч Ылыж кынелын!» йомартле муро дене тўнгалын. Кугунурысо Юмын Кончымо лўмеш храмын настоятельже иерей Олег Михайлов чылаштым пайрем дене саламлен, кугу йòратымашым тыланен, вет лач Юмым да лишыл егым йòратымаш вес гана чоннам утара.

Пайрем концертым уло села дене ямдыленит, манаш лиеш, «Изи мўкш» йочасадыш коштшо-влак, Кугунур кыдалаш школын йоча ансамблже, тысе черке пеленысе Рушарня школын тунемшыже-влак ушненыт. Муро, куштымаш, сценке ден почеламут икте-весыштым вашталненыт. Верысе автор-шамыч: Р.А. Кудрявцева, Е.Г. Павлова да Е.С. Рыбакова – лўмын «Юмын кече» у мурым возеныт.

Кажне коллектив ден вуйлатыше нерген поро деч поро мутым каласыме шуэш. Теве «Изи мўкш» йочасадын кугурак группыжо 26 апрельыште Оршанке селасе «Христосын Кугечыже – волгыдо пайрем!» фестивалыш миен. Воспитатель

Н.М.Турецких ден музыкальный вуйлатыше Е.С.Рыбакован чумырымо ты изи коллектив туштат шке мастарлыкше дене ойыртемалтын, тыштат калыкым чот куандарен.

Верысе школын «Шонанпыл» образцовый ансамбльжын чапшым кўшнò кучаш ятыр паша ышталтеш. Тидлан школ вуйлатыше Г.А. Садовина, тўвыра пòрт директор Ж.В. Смирнова, хореограф Л.Е. Акулова, музыкальный вуйлатыше Е.С. Рыбакова, драмкружокым вўдышò Л.Г. Елькина шке шўм-чон шокшыштым пуат. Йоча-влакын чийыме костюмышт тугай чапле, ончен шерет ок тем! Нуным мастар кидан да моторлыкым умылен моштышо ургызо З.Г. Бердникова урга. Концерт программым руш йылмым да литературым туныктышо Е.Г. Павлова вўден, мутшо-влак вўдла йогат, ойлымыжым эре колыштмет веле шуэш.

Рушарня школыш коштшо-влакым матушка Татьяна Михайлова ямдылен. Шкеже Кугечылан муным чиялтыме йўла кунам да кузе тўнгалме да Кугече муро-влак нерген каласкален. Вара шочмо ўдыржò-влак гаяк лийын шушо Эвелина да Яна дене пырля Кугече тропарь-шамычым икмыняр йылме дене мурен.

Пайремыште Марий митрополийын кусарыше комиссийжын пашаенже-влак уна лийыныт. Комиссийым вуйлатыше, «Шўм-чон изолык» епархиальный журналын тўн редакторжо, Морко район Арын селасе Христос Шочмо лўмеш храмын настоятельже протоиерей Николай

Чузаев чылаштым шочмо мари́й йылме дене саламлен.

Комиссийын пашаенже А.П. Чемякова ты кундемаште шочын-кушшо, священник саныште улмыш годым ятыр ий Виче кундем Шанчара район Матвинур селаште служитлыше да колымж деч вара туштак ырыктарыше чудо дене чапланыше Илья Иванович Фурзиков нерген каласкален. Тудын шочмыжлан тений 25 июлышто 125 ий темеш. Вичын да Мари́й митрополийын Святой-влакым канонизироватлыме шотышто комиссийже-влак ты священникын илыш корныжым шымлат. Анастасия Петровна тыгай поро пашашке, И. Фурзиковын лумжым чапландараш полшымашке, верысе калыкымат кертме семын ушнаш ужны.

«Шум-чон изолык» журналын шеф-редакторжо Д.В. Смирнов кенже еда Арын черке пелен эртарыме «Шортньо купол-влак» православный паша десантым вуйлата. Денис Вячеславович сменяш могай кундемла гыч йоча-влак толмо, кузе тушко логалаш лийме нерген ойлен. А йоча-влаклан пӧлек шотеш «Раиф» монастырьште кӱзшме ятыр куличым намиен.

Арынысе Христос Шочмо лумеш черке пеленысе Рушарня школын туныктышыжо-влак: Елена Панина, Надежда Новикова, Галина Резунова – муро да почеламут-влак дене куандареныт.

Кугунур селаште Кугечым тыге пырля эртараш кӱлмӧ нерген ойым матушка Татьяна пуэн, а школ, йочасад, клуб коллектив-влак уло кумылын тиде кугу пашашке ушненыт. Чыла вуйлатыше, педагог-влак да ача-ава, коча-кова-шамычлан тыгай чапле пайремым эртарен колтымыштлан кугу деч кугу таум ойлена.

Залыште пачаш-пачаш кӱдыратлын гӱжлен: «Христос ылыж кынены!» «Христос чынак ылыж кынены!». Кумыл чот нӧлталтын да шум йывыртен чӱчкен. Чылаж верчат Юмылан тау!

Е. ПАВЛОВА, А.ЧЕМЕТОВА

КУАНЫМ ПАЙЛЕНА

Школышто куан увер шарлыш: унала Дмитрий Алексеевич Колесников толын! Жапше годым тудо мемнан школыштак тунемын.

Дима изана кызыт Тамбов олаште военный оркестрым вуйлата. Тудо икмыняр семӱзгар: баян, гармонь, гобой, тумыр – дене шоктен мошта. Сенгымаш парадыште ныл гана лийын: кум ий почела барабанщик-влакын ротышто, а нылымше ий гобой дене шоктен эртен.

Дмитрий изана лу ий утла Мари́й Эл деч тораште ила гынат, шочмо йылмышым, йӧратыме мари́й калыкшым, родо-тукумжым ок мондо. Мӧнгыжӧ отпускыш толмеке, шочмо Арын школышкыжо эре вашка. Мемнан дене марла раш, руш мутым пуртыде, мутлана. Ойлымышо мурымыш семынак йогын вӱд семын йоргыкта. А чонеш пижше мари́й классикым, калык мурым, куштымо семым шокталтымышым кажне гана чон вургыжын колыштына. Репертуарыштыже шуко мари́й муро, мари́й куштымаш сем улыт. Шкенжын эн йӧратыме мурыжо – шочмо Арын кундем нерген. Тыгак кызытсе произведений-влакымат шокта.

Тиде гана Дмитрий Алексеевич Арын храм ончылно эртаралтше Кугече фестивальыште сылне мари́й мурым йонгалтарыш. Иисус Христосын ылыж кынешке лумеш пайремыштына ме чыланат Юмынам чапландарышна. Юмын полышыжо, йӧным ыштымыше эре пеленна лийже!

Александра БОГДАНОВА,
Нина ЯКОВЛЕВА, Тамара КУЗНЕЦОВА,
Морко район

АРАЛЫШЕ СУКСЕМ ТУДО ЛИЙЫН

*Уке ынде йӧратыме да чот лишыл егна,
Каен пытартыш молитваж дене пырля.
Айста огына йомдаре ойгырен ме куатнам:
Пылпомышто кумалеш тудо мемнан верчна!*

Владимир Аллин ачан илышыже – Юмылан шӱм-чон йӱлен служитлымаш. Койыш-шоктышыж дене тудо проста, тыматле да кугу ўнышылык дене темше ыле. Юмылан ўшаныше кажне чон верч тыршымыже пастырь кўкшытшым палдарен. Поро да чылаштым чаманыше улмыжлан кӧра ўло илышыжым вес еглан полшымылан пуэн. Йӧратыше шӱмжым туддек толшо кажне еглан почын. Юмылан ўшанымашыже виян, ўнышылыкшӧ келге, ушыжо христиан веран волгыдыж дене яндарештше лийын, тўрлӧ ийготан да профессиян ег дене мутланен моштен.

Тудеке ег-влак лишыл ялла гыч веле огыл, мўндыр олала гычат толеденыт, шке ойгышт ден куанышт нерген каласкаленыт, чон ласкалыкым муыныт. Пошкудо Чуваший гыч поснак шуко калык коштын, вет батюшка чуваш ешыште шочын да шочмо йылмыжым сайын пален. Чуваш ўдырамаш-шамыч тудын поро ой-кагашыжым тўткын колыштыныт, йодышыштлан раш вашмутым налыныт. Юмын порылык дене волгалтарыме да илыш опытым погышо пастырь кажне егын шӱмышкыжӧ корным муын. Ег тудеке ик гана веле толын гынат, Владимир ача тудым шке духовный шочшыжлан шотлен да тудын верч кумалын.

Юмо деке пеш лишыл улмыжым шуко пример пенгыдемда. Тудын ой-кагашыжым мыят шуктен иленам, ончык ужын моштымыжым сайын палем. Тыгай моштымашым тудлан Юмо пуэн.

Владимир ачан Морко районысо Мушерань ялыште служитлымыж годым мый йоча лийынам. Тунам Зеленогорск поселкышто иленна. Тихон ачам шотан пӧрѐн ыле: рушарня еда черкыш коштын, арака йўмым, тамак шупшмым пален

огыл. Храм марте 10 ментгым каяш кўлын гынат, мыйым чўккыдын пеленже налын. Владимир ача дене сай йолташ лийыныт. Службо деч вара тудеке кочкаш, каналташ пуренна. Шуко ег коклаште кутырен огыт ситаре да батюшка мемнам вес ял марте ужатен кая ыле. Корнышто ачам дене коктын чон почын мутланеныт.

Черкыш южгунам ковам нангаен. Мӧнгӧ гыч вич шагат эрдене лектын, чодыра корно дене ошкеденна, службыш эре жапыштыже миен шуынна. Чодыра эрдене кайык муро дене темын. «Кайык-шамыч шке мурышт дене Юмым моктат», – манеш ыле поро да ушан ковам. Могай кайыкын мурымыжым вигак пален, тўжвал тўсшым сўретлен ойлен. Мӧнгешат йолынак пӧртылынна гынат, чот нойымым йӧршын ом шарне.

Ковам 98 ийым илыш. 90 ияшыж годым тудым батюшка Владимир деке Волжский районысо Пӧтъялыш нарийышым. Мемнан дене пырля тунам эше 80 ияш кок кова кайыш. Чапчык (Малая Сосновка) ял деч черке марте пасу гоч каналтен-каналтен ошкедышна. Батюшкан пӧртшӧ деке миенат ышна шу, а тудо ваштарешна мемнам вашлияш лектеш: «Ўдыр-шамыч толытыс! Могай молодец улыда! Ноенда докан, айста чай йўаш, самоварат шуын».

Владимир ача ковамын кунам колышашыжым шижын, ик тылзе ончыч кас велеш мемнан деке толын, кужун мутланен шинчыш. Вес кечын собороватлыш, Христосын святой Юмындаржым подылтыш. Тиде 1989 ий октябрьыште ыле. Игече йўштӧ шоген. Пӧтъял гыч Зеленогорск марте корно тора. Батюшкан кугу ийготан улмыжым да эше йол корштымо дене орланымыжым пален, тудым мӧнгыш ўжмӧ нерген шонашат тоштын омыл. Ковам деке толмыжым мый чаманыше кугу жертвенность семын аклем. Юмын порылыкым налше ковам 7 ноябрьыште мален колтымо гай ласкан кайыш, пытартыш шўлышыжӧ марте яндар ушан ыле. А ачам ковам деч лу ий ончыч, 1979 ий 14 январьыште, 69 улмыж годым колыш.

Туддеке батюшка кок тылзе ончыч, ноябрьыште, вучыдымын толын, собороватлыш, Пырчесым подылтыш.

Пöтъялыште ончыч черке воктен ик изи пöрт веле ыле. Ик кыдежыштыже батюшка ден матушка Зинаида иленит, а весыштыже – просфорнице Васса Михайловна. Вара кугу пöртым шындыныт. Веранджым ачамат чоҥаш полшен, вет тудо мастар плотник да столяр лийын, кум кенеге эре Пöтъялыште тыршен. Тунам нуно эше мончам, пум оптымо левашым, памашыш волаш тошкалтышым ыштеныт.

У пöртыш батюшка деке 30-40 паломник йöдлан пурен. Тушто ны газ, ны электротул лийын огыл. Шукыштан кўварвалне малаш логалын, сандене кас службо деч вара ончыл пöлемыште конгаш олтенит. Кугу көршөкеш шўрым, паренгым конгаш шўкалыныт. Кугу ўстел йыр чылалан вер ситен огылат, кок кутышын кочкынна. Кочмо деч вара кас молитвам пырля лудынна. Вара батюшка керосин лампе деке лишкырак шинчын да иктаж святойын илышыж нерген книгам йўкын лудын. Паломник-шамыч ўстел йыр да пырдыж воктенысе кужу олымбалне чак шинченит. Мученице Иустина ден священномученик Киприан нерген лудмыжым тачысе гай шарнем, вет нунын илышышт мыйым тунам чот öрыктарен. Кузе тўн колдун кугу святойыш савырнен кертын? Юмо чыла ыштен кертеш улмаш! Владимир ачан лудмыжо южгунам шагат йöд марте шуйнен. Чылан тўткын колыштыныт, вет тыгай книгам кевытыште ужален огытыл. А тора корным эртен, ноен толшо южо еҥже шинчышылак мален колтен.

Öрдыж гыч батюшка ўмбака ончаш йöнанрак, да мый шукыж годым пырдыж пелен эҥертен шинченам. Тудо мылам преподобный Серафим Саровскийла чучын. Керосин лампын волгыдыштыжо чурийже волгалтын. Ончыч сур ўпшö ден пондашыжлан көра тыге коеш шоненам, но пеленжак шинчыше еҥ-шамыч дене таҥастарымек, умыленам: батюшка көргö гыч волгалтеш да волгыдым шара. Тудо пелйöд деч вара малаш возын, ныл шагат эрдене кынелын. Кызыт öрам: куатше кузе ситен? Пöрт йўкшен гын, йöдым конгаш олтен. Молыштым помыжалташ огыл манын, лыжган коштын.

Умбакеже вес номерыште лиеш
Валентина КОЧЕТКОВА.

ДАВИДЫН ТУКЫМЖО

Чынак лийше тиде историйым мый ик прихожанке деч колынам.

– Таче эрдене, – ойлен тудо, – мый 131-ше псаломым лудынам. Тудо тыге тўналеш: «Эй Юмо, Давидым да тудын чыла ўнышылыкшым ушешет пыште». Псаломын тиде ойжо дене кылдалтше онгай историй авам дене йоча улмыж годым лийын.

Сар жапыште тудо пионерке веле улмаш. Туныктымо паша тунам икмыняр жаплан кўрылтын, но вара шке йогынышкыжо пöртылын. Кажне тунемме ий мучаште тунемше-влак тергымашым эртенит. Устный экзаменыш черет дене пурышаш йоча-влак коридорышто чытырен шогеныт. Кажныже шке тетрадьшым уэш-пачаш шерын.

Трук ик ўдыр йўкынак каласен колтен:

– Мыланем ковам ик молитвам туныктен ыле. Ожно нуно экзаменыш пурымышт деч ончыч эре тыге ойлненыт: «Эй Юмо, Давидым да тудын чыла ... ушешет пыште». А мом ушеш пышташ кўлеш – мый монденам!

Мом ушеш пышташ кўлмö нерген чылан шонаш тўналыныт. Кажныже шке ойжым темлен, да, тиде мутым кучылтын, молитвам уэш каласен онченыт. Чыла канаш гыч нуно «тудын уло тукумжым» эн келшышылан шотленит.

Экзаменыш пурымыш деч ончыч кажне пионер класс омса тураште шкенжым ыреслен, Давид кугыжан уло тукумжым сөрвален. А вет тудын тукумыштыжо Юмын пуымо кугу ушан Соломон эргыже, уло тўнялан чапланыше вес кугу кугыжа, лийын. Давид кугыжан тукумжым сөрвалыме дене уло класс экзаменым сайын эртен, начар тунемше-влакат вашмутым сайын пуэн кертмыштан öрыныт.

Священник Константин ПАРХОМЕНКО

Шарнем, кажне гана Сенгымаш кечын ачам үстел коклашке шкет шинчын, а авам ончыкыжо ик кленча ош аракам да мом-гынат пурлалаш шынден.

Пайрем годым такшым ветеран-шамыч пырля погынат, а ачам нигунам нигуш каен огыл. Йоча-влакат мӱнгыштак лийынна, но тудо мемнам пуйто шекланен огыл, ушыж дене ала-куш торашке «чонгештен». Кечыгут нигӱ дене мутланыде шинчен кертыв, сар нерген фильм-влакым уэш-пачаш ончен, а шкеже сарыште кредалмыж нерген нигунам каласкален огыл.

Иктаж 7-ше классыште тунеммем годым ачам деч йодым:

– Ачай, а молан тый сар гыч ик медалян гына пӱртылынат, моло деч начар кредалынат мо?

Ачам тиде жаплан изиш подылал шуктенат, кумылжо лывырген, сандене ты гана мылам вашештыш:

– Мом ойлыштат, эргым? Мый сар гычын эн кугу наградан толынам – илыше пӱртылынам. Кызыт мыйын сурт-печем, ешем уло, тый улат.

Вара, пуйто шкенжым сенгаш тыршен, «А тый, эргым, мо тыгай сар палет мо?» маныв йодо да илышыштыже икымше гана каласкалаш тӱнгале:

– Тыйын гайрак ийготан улам ыле, кунам немыч мемнан деке тольо. Нылле икымше ий августлан ялна оккупироватлыме ыле. Кӱм гына ужын огынал: немычат, румынат, мадьярат озаланеныт. Эн шучкыжо немыч лийын: мо келшен – чыла поген налыныт, торешланышым верешак лӱен пуштыныт. Оккупаций тӱнгалмек,

ЭН КУГУ НАГРАДЕ

мый дечем кугурак кок рвезым полицейскийлан шогалтышт. Нунын пашашт, винтовкым ваче гоч сакалтен, урем мучко кошташ да южгунам увертарымышым пижыкташ ыле. Тунам чылалан неле лийын. Илыше кодаш маныв, йӱдшӱ-кечыже пашам ыштыме, но садак шужен коштмо. Авам Алексей салтак верч Юмым сӱрвален. Сар тӱнгалме деч ончыч кугу изамым, Алексей чӱчӱэтым, армийыш налыныт ыле.

Нылле нылымше ий тӱнгалтыште немыч-влак мыланна, кушкын шушо рвезе-влаклан, окопым кӱнчыктеныт. Умыленна: вашке мемнан-влак толыт, да коклаштына кузе нуным моторын вашлияш кангашенна.

Немыч-влак ончыкылык салтак лийшашнам ужыныт да икана, селасе уло калыкым поген, рвезе-влакым ойырен шогалтышт, колонныш чумырышт да села воктенысе корем велке поктен нангайышт. Мо мемнам вуча – паленна, но нимом ыштен кертыв огынал: конвой лийын. Трук каваште самолет койылалтыш. Умылаш лийдыме колонным ужын, ик йырым ыштыш да лӱйылташ тӱнгале. Немыч-влак мландыш шунгалтыч, а ме шаланен куржаш тӱнгална. Тидым ужын, нуно кийышылак лӱйкалаш пижыч: кӱм пуштыч, кӱм сусыртышт. Мыйынат кидышкем логалтышт, пиалешем пуля вошт лектын.

Мемнам совет салтак-влак утарышт. Кредалмаш лийын огыл: немыч-шамыч йӱдым шылыныт, а эрдене мый мемнан танк-влакын кудалме йӱкеш помыжалтым. Икмыняр жап гыч калыкым села покшкеке чумырышт, чылан ончылно полицейскийлан коштшо кок рвезым сакален пуштыч. Тунам вет сар пагытысе закон почеш судитленыт, суд да монь лийын огыл. Рвезе-влакын капышт кечалтмекак, мыланнат увертарышт: «Оккупацийыште лийше-влак, те чылан тушман улыда! Лӱдын илымыдам ынде шкендан вӱрда дене мушкын колтыза!»

Тиде кечынак военный комиссариат пашажым тӱнгале: латшым ияш (мый латшым ият пелаш лийынам) да эсогыл изирак-влакымат ик тураш погышт. Ны военный формым, ны автоматом

ышт пу. Кӧ мо дене лийын – йыдалан, тоштем пытыше катан, чарайолын – чылт тыгакак передовойыш колтышт. А туштыжо кум еглан ик винтовкым кучыктышт. Мемнам, шкенан-влакынак нылле икымше ийыште немыч кид йымаке кудалтен кодымо рвезе-влакым, кум ий гыч, нылле нылымше ийыште, адакат шкенан-влак вӱрна дене «титакнам» мушкаш немыч ваштареш колтышт.

Ик тылзе мемнан войска ончыч кайышна. Атамыш куржаш моткоч шучко ыле, адакше оружий деч посна. Ончыко куржат да лӱдмет дене уш кайыше гай кычкырет. Куш куржат? Молан куржат? Ончылно – немыч пулемет, шенгелнет – шкенан пулемет. Тыгайым чытен кертде, южыжо орадыш каенит.

Икымше атаке деч вара мыйынат умша кӧргем кошкен гына огыл, коштырген пытен ыле, чот корштымыжлан кӧра умшамым петырен кертыв омыл. Палыше-влак вара туныктышт: куржаш тӱнгалме деч ончыч пӱеш шинчалым йыгалташ кӱлеш. А штрафбатышкына мемнан гай «предатель»-влак ешаралтыныт да ешаралтыныт. Молан кӱлын тынар калыкым пытараш? Молан мемнам, вет эше йоча-влакым, нигӧ чаманен, нигӧ пыдал налын огыл?

Ик тылзыште мый пуля дечат шылаш тунем шуым, немыч деч кодшо автоматанат лийым. Авам ты жапыште, сукалтен шинчын, чарныде кумалын, мый тидым кӧргем дене шижынам.

Вара учебкыш логальым, танкистлан тунем лектым. Алексей чӱчӱэт 26 ияшак подполковник лие. Полкым вуйлатен, а Днеприм штрафбатын рядовойжо семын форсироватлен. «Кузе тыге?» йодат? Ит ӧр, кажне сарын шке чынже. Чылан илыше коднешт ыле тунам, да чӱчкыдын ег кӱшеш.

Днеприм вончымо деч вара Алексейлан чыла орденжым пӧртылтышт, партийыш угыч пуртышт, но званийжым рядовойымак кодышт.

Нылле визымше ий тӱнгалтыште кугу акамын кок эргыжым сарыш налыч. Ынде авамлан нунын верчат кумалаш логалын. Йӱдшӧ-кечыже тудо Юмын сӧрвален: кечывалым – пасушто, йӱдым – сукалтен шинчын, юмога ончылно.

Сарыште мом гына чытыме огыл, танкыштат йӱленам, а Берлин деч 50-60 менге коклаште верланыше Зееловский кӱкшакесе шучко кредалмаште рото командир ден коктын гына илыше кодна!

Тиде чылажат коватын Юмылан кумалмыжлан кӧра. Сар гычын тӱрлӧ жапыште гынат, нылытынат илыше пӧртылна. Коват гына тиде сар гыч ыш пӧртыл: мемнам чыланнам Юмо деч сӧрвален нале, илыше да таза улмынам ужо, куанымыж дене шуко шорто, чонжо лыпланыш, а вара курымешлан чеверласыш. Вет 60 ийымат темен ыш шукто. Грамотым палыдыме, тыглай кресаньык ӱдырамаш. Могай орден дене тудын подвижым палемдет, эргым? А тудын наградыже эн кугу, наградыже Юмо деч лийын – колымаш деч утарыме кок эргыж ден кок уныкаже.

Священник Александр ДЬЯЧЕНКО

ТАУШТЫШО ЛИЙ

Руш Православный Черкын священнослужительже митрофорный протоиерей Димитрий Смирнов тыге ойлен коден:

– «Дьявол» мутым тӱрлӧ семын кусарат. Нунын кокла гыч иктыже «ойырышо» манын йонга. Дьявол чылаштым икте-весеышт деч ойыраш тӧча: йочам ава-ачаж деч, марийым ватыж деч, шешкым ава лийшыж деч да тулеч молат. Эл-влакым, калыкым ойыра. Теве кызыт шке тарзыже-влакын полшымышт дене Украин ден Российым ойырынеже, да пашажат пеш воранен.

Дьявол молан энгерта, шонеда? Айдемын койыш-шоктышыжлан энгерта, тудын шыде, кӧраныше, шойыштшо, ӱшаныдыме улмыжлан. Кӧ тыгай койышан, тудо ег пеш вашке весын кӱлеш-оккӱлым ойлыштмыжлан ӱшана, а шкаланже эн чын, эн ушан улмыжла чучеш. Чынже дене гын, тыге огыл. А дьявол тиддене пайдалана.

Айдемылан тауштен моштышо шӱман лийман, тыге шӱм воспитатлалтеш. Эн кугу, эн тӱн службылан Евхаристийын шотлалтмыжат Господьлан тауштен моштымашым тӱнлан шотлымыж нерген ойла. Айдеме тауштен моштыдымо гын, тудлан Юмын Кугыжанышыш капкам петырыме. Сандене ме шке шкенам тауштен моштышым ыштышаш улына. Кузе? Кӧ тылат кеч-мо дене гына полша – тудлан эре таушто. Йочатымат тыгак ышташ туныкто. Уке гын южыжо «Мый йоча-шамычемлан чыла ыштем, а нуно мылам нимом» манын вуйым шийыт. Йочатым тӱнлан – тауштен мошташ – шке туныктен отыл гын, мом туддеч йодат? Эсогыл вольык айдемым ончылта, ойлен огеш мошто гынат, озажлан тауштымыжым койышыж дене ончыкта.

«КУГЕЧЕ ПӨЛЕК»

Юлсер кундем Васюткино мотор ялыште верланыше Москон да уло Русьын Патриархше святитель Тихон лүмеш черкын православный приходшо поро кумылым ончыктышо «Кугече пөлек» акцияым эртарен.

Акция шуко шочшан еш, шкетын илыше шонгыен да түрлө нелылыкш логалше-влаклан полшаш шонымаш дене эртаралтын. Тушко Раифысе пörьен монастырьын, Сотнур ден Корамас ял шотан илем администрацийын, Сотнур школын, Юлсер кундемысе социал полыш пöлкан пашаенже-влак ушненыт. Чылаже 27 кочкыш наборым погеныт, куличым, шере йөрварым, түрлө фруктым, нöшмүйым, шұрашым, чайым, консервным пыштеныт. Кажне пакетшын нелытше 19 килограммыш шупшын.

Акция кечылан лач Вогыдо Кугече пайремым ойырен налыныт, вет Иисус Христос «Икте-весыдам йöратыза» манын ойлен. Тиде ойжым поро паша дене пенгыдемдаш күлешлан шотленыт. Тыге шке кумылын полшаш шонышо-влак тора корныш тарваненыт. Южо верече корно тöрсыр лийын гынат, чакнен огытыл,

кочкыш йөрварым полышым вучышо кажне суртыш намиен шуктеныт. А пöлекым налешамыч пöлекланат да эн чотшо волонтер-влакын шұм-чон шокшыштан, чаманымашыштан пеш куаненыт, шинчавұд йöre тауштеныт. Лач тидыже нунылан ончыкыжым илаш ұшаным, вийым пуа. Пайрем дене саламлен, икте-весылан «Христос Ылыж кынелын!» – «Чынак Ылыж кынелын!» маныныт.

«Кугече пөлек» акция түрлө ийготан ег-влакым, вуйлатыше ден тыглай калыкым иктыш ушен да ончыкыжым весе-влакланат тушко ушнаш корным ончыктен. Вет Юмылан ұшанымашын вийже – тиде воктенет улшо егым йöратымаш да пагалымаш.

Тиде – тўналтыш веле. Святой Тихон лүмеш приходын эртарыме поро кумылым ончыктышо «Кугече куан» акцияже молатынат пример семын лийже. Ёшанена: тыгай поро паша кажне ийын лиеш да Волгыдо Кугечын куанле шошо шұлышыжö дене шұм-чоннам куан, тыныс, пиал дене тема.

Денис СМЕРНОВ

Христосын Волгыдын Ылыж кынелмыжлан пöлеклалтше пайремым Нурма селасе клубышто 27 апрельыште эртаренна.

Йоча-влак пайремлан сўретым, кидпашам ыштен конденыт. Юмын Аван Казанский иконыжо лүмеш Нурма черке пеленысе Рушарня школ «Кугече куан» фестивальым ямдылен. Тыгак Нурма ден Нужьял школласе тунемше-влак, Юмым моктен, шуко сылне мурым муреныт, почеламутым лудыныт, сценкым ончыктеныт. Флейте дене марий семым шоктен, совлам мастарын кырен, чоным куандареныт. Храмын настоятельже Александр ача калыкым саламлен, йоча-влаклан пöлекым кучыктен.

Ёшанен кодына: пайрем куаным, волгыдо порылыкым кажнын чонышко пуртен, мемнам Юмым моктен, тудын күштымыжым шуктен, ойжо почеш илаш тарата.

Елена ГРОМОВА, Рушарня школын туныктышыжо
Медведево район, Нурма

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

🌿 – пища с растит. маслом
 🍴 – пища без растительного масла
 🐟 – разрешение на рыбу
 🍖 – скоромная пища без мяса
 🍷 – разрешение на икру
 🍷 – разрешение на вино
 🚫 – воздержание от пищи
 📅 – сплошные седмицы
 📅 – постные дни
 📅 – особое поминовение усопших

2 – Москвасе поро пиалан Матрона аванан кечыже.

4 – Миром кондышо святой ўдырамаш-влакын кечышт.

6 – Кугун орланыше Георгий Победоносцын кечыже. Юмын Аван Иверский иконыжым кокымшо гана мумо кече.

МАЙ. ЧЕРКЕ ПАЙРЕМ

9 – Сарыште колышо салтак-влакым уштымаш. Святитель Стефан Великопермскийын кечыже.

13 – Святитель Игнатийын (Брянчаниновын) кечыже.

14 – Юмын Аван Мироносицкий иконыжын кечыже.

15 – Борис ден Глеб благоверный князь-влакын кечышт.

16 – Преподобный Феодосийын, Киево-Печерысе игуменын, кечыже.

18 – Юмын Аван «Йўын пытарыдыме Чаше» («Неупиваемая Чаша») иконыжын кечыже.

21 – Апостол да евангелист Иоанн Богословын кечыже.

22 – Святитель Николай Чудотворецын кечыже.

24 – Апостол-влак дене төр улшо Мефодий ден Кириллын кечышт. Москван да уло Русьын Святейший Патриархше Кириллын святойжын кечыже.

25 – Москван да уло Русьын патриархше священномученик Ермогенын кечыже.

28 – Углич ден Москван благоверный царевичше Димитрийын кечыже.

29 – Господьын Пылпомышко Чапландаралт нөлталтмыже.

31 – Тўнямбал шым Погынышто лийше святой ача-влакым шарныме кече.

КУГУ КУАН ДЕНЕ ШЎМ-ЧОНДА ТЕМЖЕ

Волгыдо Кугече арнян икымше кечынже, 21 апрельште, Волжск ден Шернурын епископшо Феофан Озангысе святитель Гурий лўмеш Пөтьял черкыште Юмын литургийым служитлен.

Тудлан Волжск черке кундемын благочинный-же иерей Алексей Скрябин, епархийын клирикше-влак иерей Иоанн Лапшинский, иерей Дмитрий Карпетченко, диакон Иоанн Захаров, диакон Александр Викторов полшеныт. Черке мурым храмын хоржо мурен.

Литургий деч вара черке йыр, Евангелийым лудын, Юмын вўдым шыжыктен, крестный ход эртен.

Владыка Феофан прихожан-влакым Христос Ылыж кынелме кугу пайрем дене саламлен да архипастырь мутшым ойлен:

– Волгыдо Кугече пайрем кечылаште ме икте-весыланна «Христос Ылыж кынелын!» манына да вашештена: «Чынак Ылыж кынелын!» Кугече годым тыге ойлаш кўлеш да огыл ойлена, а нине мутла дене, пагалыме иза-шольо, ака-шўжар-влак, Христосын колымаш гыч чынак Ылыж

кынелмыжлан пенгыдын ўшанымынам ончыктена. Тудо мландымбаке Эре ўдыр улшо Мария деч шочын, айдеме тўсым налын, языкыш пурымыж деч молыжо чылт мемнан гаяк лийын манын ўшандарена. Тудлан ўшаныше да почешыже кайыше кажне айдеме шўм-чонжо дене ынже коло, курымашлык ылыш дене илен кертше манын, Тудо Шке кумылын Ыресеш пудалалташ келшен.

Христианствын икымше кечылаштыже Христос Ылыж кынелме нерген уверым шаркалыше-влакым язычник-шамыч чот орландарен пуштеденыт. Тыге мландымбалысе тўналтыш курым-влак христианстве верч, ыресеш пудален сакыме да кум кече коклаште ылыж кынелше Иисус Христослан ўшанымышт верч орланен колышо-влакын подвигышт дене волгалтын.

А таче мыланна тугай кугу пиал пуалтын – ме, православный верам кучымынам нигө деч шылтыде, Юмылан кумал керттына. Православный элыште шочмыланна, Тынеш пурен, православный христианин лийын да Христосын Черкышкыже толын кертмыланна Юмылан тауштена.

Пагалыме иза-шольо, ака-шўжар-влак, Христослан ўшанымашын волгыдыжо шўм-чонланда Юмын тўням пөлеклыже, Святой Шўлышын поро пиалжым кондыжо. Христосын колымаш гыч Ылыж кынелмыжлан да Шкеж дене пырля мемнамат ылыжтарымыжлан куанен ылыза.

Айста рушарня да пайрем кече еда храмыш толаш тыршена, языкым касарымына да проститлымына гоч мемнан шўм-чонна Юмын волгыдыжым, Юмын тўняжым налже. Языкнам касарымына, Пырчесым подылмына дене Господь Иисус Христос пелен курымашлык ылышын причастникше-влак лийын кертташ ыле.

Тек шўм-чонда пайрем годым гына огыл, а ылышда мучко Христос Ылыж кынелме кугу куан дене темеш.

КУАНАН ЧИЯЛТЕНА

КУГЕЧЕ ПАЙРЕМ

Кугече, Кугече! Ах, тиде пайремже
Уэш мари́й мландыш толеш!
Куан да пиал, ўшанымаш ден
Кажныжын шўмжō темеш.
Шўшпык шўшка ош куэрлаште,
Йырваш чылажат ужарга.
Тыгай мотор кечын кузе от куане?
Юмо деке йол шке нангая.
Лектам, капкам почын,
вашкем мые черкыш –
Чонем йывырталын чўчка.
Кугече пайремыш толеш Иисуснаже,
Ылыжше Юмын Пача!

Виктор МИХАЙЛОВ,
Юлсер кундем, Нурмучаш Шайра

9 МАЙ

Уэш шошо. Шарналтем мый адак йоча жапым...
Тылзе – май. Индешымше кечыж вашеш
Ветеран дене темше шкена́н школ кудывечым...
Каласкалымышт нунын кодын ушеш.
Ик коча пеш ойла кредалмаш гычын лекмым,
Весе плен гычын куржмыжым кочын шарна,
Санитарке-кокай ўштылеш шинчавўдшым...
Пошкудем сар гыч пōртылын йол де́ч посна...
Кандашле идалык лиеш Сенгымашлан,
Кодын огыл тетла пеленна ветеран.
Угыч мыйын шинча ончылнем сўретлалтыт
Школ кудывече да ең-влак он тич орденан.
Кандашле идалык! А фашизм нōлта вуйым,
Тōча угыч Российым сенгаш, шалаташ.
Адакат логалеш пышташ самырык вийым,
Шочмо элым, яндар каванам аралаш.
Пайрем угыч лиеш сенгымаш ден кылдалтше,
Россий воин конда ты куаным садак!
Тыл – энгертыш, ушнат чылан польш пашашке,
Юмын полшымо дене садак сенена!
Уэш шошо. Ужам мый тыгае сўретым:
Тылзе – май. Индешымше кече вашеш
Герой-влак дене темше кажне школын кудывечым,
Изинат-кугунат чон куан ден темеш.
Йоча-влак ветеран-шамыч дене вашлийыт,
Нунын ойлымо мутыштым ушыш пыштат...
Лишемеш Сенгымаш! Тек лиеш угыч тыныс
Российыште вел огыл, уло мланде мучкак!

Лидия АЛПАЕВА,
Юлсер кундем

"ШЎМ-ЧОН ИЗОЛЫК" МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ

Учредитель: "Руш Православный Черкын Йошкар-Оласе да Марий Элысе епархийже (Московский Патриархат)" религиозный организаций.

Журнал зарегистрирован Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Марий Эл, свидетельство о регистрации ПИ № ТУ 12-0164 от 12 декабря 2013 года.

Тираж: 1500 экз. Формат - А-4-12. Заказ №

Журнал лекме жап - 07.05.2025 ий.

0+ - знак информационной продукции согласно ФЗ от 29.12.2010 г. №436-ФЗ.

Журналым редакцийште погымо да верстатлыме. "Стринг" ИПФ ООО-што савыктыме. Адресше: 424007, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95, 101А корпус, 12-12А пōлем.

Редакцийын да издательын адресышт: 424000, Йошкар-Ола, Вознесенский урем, 81, 224-ше пōлем.

Тел.: (88362) 45-39-54.

E-mail: marlagazet@mail.ru

Тўн редактор: Н.В. Чузаев (протоиерей).

Редакционный совет: И.А. Сапаев (иерей), Д.В. Смирнов, А.П. Чемякова, А.В. Эманова.

Компьютер дене келыштарыше: Д.В. Смирнов.

Ак - кутырен келшыме почеш. Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлō лийын кертыт. Серыш-влак мōнгеш огыт колталт.

РЕДАКЦИЙ ЙОДЕШ: ЖУРНАЛЫМ ШАЛА
КЫШКЫЛТАШ ОГЫЛ. ЛУДЫНАТ - ВЕСЫЛАН ПУ!